

MODTAGET

- 5 JAN. 2006

København, den 5. januar 2006

Til

Den Centrale Indlevering

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg

Folketingets Sundhedsudvalg

Tandklinikassistenters arbejde med kviksølv og amalgam

Tandklinikassistenter, der helt frem til midten af 1980'erne arbejdede ubeskyttet med kviksølv og amalgam, oplever i dag symptomer, der kan tyde på, at de har været udsat for påvirkninger langt over grænseværdien og endda forgiftninger.

HK-afdelingerne har siden den 4. december modtaget over 550 henvendelser fra tidligere og nuværende tandklinikassistenter, som har fortalt om symptomer på kviksølvforgiftninger i forbindelse med omtalen af klinikassistenters arbejde i 60'erne og 70'erne med sølvamalgam.

HK har registreret alle henvendelser, og vi har på den baggrund udsendt en folder om emnet til alle, der har henvendt sig – uanset om man aktuelt er medlem af HK eller ej.

Denne folder beskriver:

- tandklinikassistenternes symptomer
- kviksølvets giftighed
- baggrunden for den aktuelle opmærksomhed
- korrekt håndtering af stoffet
- de politiske initiativer
- hvad man kan stille op, hvis man selv er berørt
- og et overblik til at læse mere og følge den fortsatte udvikling i sagen.

Vi finder, at folderen også kan have interesse for såvel Arbejdsmarkedsudvalget som Sundhedsudvalget i det videre arbejde med at få afklaret situationen for de mange mennesker, der har henvendt sig med symptomer på forgiftninger i sin tid. Folderen vedlægges derfor denne skrivelse.

Søndag 4. december bragte DR1 i programmet "Magasinet Søndag", et indslag om skader blandt tandklinikassistenter, formentlig opstået på tandklinikker landet over ved forkert håndtering af kviksølv til amalgam tandfyldninger.

Udsendelsen tog udgangspunkt i en norsk tv-udsendelse fra maj 2005, som gav anledning til megen uro blandt medarbejdere, tidligere og nuværende, på tandklinikker i Norge.

Overvældende mange tandklinikassistenter har efter udsendelsen henvendt sig til HK med symptomer på alvorlige skader efter at have arbejdet med kviksølv og amalgam i tandklinikker.

Opmærksomheden er i dag skærpet over for kviksølvets alvorlige skadevirkninger, men helt frem til 1980'erne håndterede mange medarbejdere det giftige stof forkert, fordi man ikke kendte til de alvorlige konsekvenser.

HK har set det som sin opgave at samle og registrere de tandklinikassistenter, som oplever symptomer som dem, der blev beskrevet i tv-indslaget i DR's "Magasinet Søndag" 4. december 2005.

Vi ser det også som vores opgave at hjælpe medlemmer, tidligere medlemmer og alle andre berørt af problemet med at få afklaret deres situation. For den enkelte er det afgørende at vide besked om årsagen til de symptomer, hun eller han i dag lider under. Uvished, smerter og ængstelse påvirker ikke alene den, som er direkte berørt, men også hele familiens trivsel og handlekraft.

Derfor er det afgørende vigtig at få afklaret, om den enkeltes symptomer skyldes vedkommendes arbejde med kviksølv og amalgam eller ej. Ingen kan leve med besked om, at man "blot er ved at blive gammel" eller endda antydninger om hysteri, når der er tale om så alvorlige lidelser, som medlemmerne gennem de seneste uger har kunnet berette over for os.

Afklaring, uanset behandlingsmuligheder, giver mulighed for ro for den enkelte og vedkommendes pårørende. Da ved man, hvad man skal forholde sig til og kan indstille sig på det. Uanset udfaldet er vished altid bedre end det modsatte - det siger sig selv.

Vi mener, at eksperter og beslutningstagere m.fl. nu må sørge for at der omgående bliver foretaget en grundig og uvildig undersøgelse af problemets omfang og konsekvenser, så tandklinikassistenterne kan få ren besked.

Emnerne i sådanne undersøgelser kunne passende være:

- En undersøgelse af mulige sammenhænge mellem arbejdsforhold med kviksølv / amalgam og helbreds påvirkninger / symptomer
- En videnskabelig undersøgelse af helbredsforhold for tandklinikassistenter
- Kroniske skader i nervesystemet blandt tandklinikassistenter, som har arbejdet med kviksølv
- En videnskabelig undersøgelse af børn født af berørte tandklinikassistenter ud fra mulige sammenhænge mellem arbejdet med kviksølv og misdannelser og fødselskomplikationer
- Hvis det så ikke er amalgam og kviksølv, hvad er det så?

Nu 4 uger efter DR's udsendelse om tandklinikassistenters uhyggelige symptomer fra påvirkning med arbejdet med kviksølv og amalgamfyldninger, har flere end 550 kolleger henvendt sig til HK for at indberette deres lignende lidelser. Og stadig flere kommer til.

I Danmark har tandklinikassistenter i flere årtier arbejdet med kviksølv direkte på de ubeskyttede hænder – selv om kviksølv regnes for endog uhyre giftigt.

I dag klager tandklinikassistenter, der var beskæftiget med det farlige arbejde dengang, over bl.a. stikken i arme og hænder, snurren i benene, led- og muskelsmerter, koncentrations- og hukommelsessvigt og tendens til depressivitet, ligesom flere har haft uforklarlige spontane aborter.

Alle savner en afklaring og en årsag til de indtil nu uforklarlige symptomer, de dagligt lider under, og som påvirker både deres og deres familier liv. De savner lægeverdenens og de øvrige omgivelser anerkendelse af, at de har været udsat for et arbejdsmiljø, der kan have skadet dem. Det er det væsentlige for de mange tandklinikassistenter, der indtil nu har henvendt sig til HK i denne sag.

HK har ikke hidtil kendt til det udbredte sygdomsbillede blandt tandklinikassistenter, der håndterede kviksølv forkert i tresserne og halvfjerdserne og for nogles vedkommende desværre endnu senere – men sådan var det faktisk også i Norge, før tv-udsendelsen blev vist tidligere i 2005.

Vi har lavet et uddrag af meldingerne fra de over 550 bekymrede tandklinikassistenter, der i de første uger efter tv-udsendelsen henvendte til lokale HK-afdelinger over hele landet i folderen.

Kviksølv er som bekendt voldsomt giftigt for både mennesker, dyr og planter.

Stoffet akkumulerer, det vil sige ophobes i organismen, og kan kun udskilles ved medicinsk behandling og gennem urinen.

En af de egenskaber, der gør håndtering af kviksølv så farlig, er, at det fordamper allerede ved stuetemperatur. Det betyder, at spilder man kviksølv og ikke får det hele tørret op igen, kan luften i det forurenede rum meget hurtigt blive særdeles sundhedsskadelig for dem, der opholder sig i det.

Luft, der er mættet med kviksølvdamp ved stuetemperatur indeholder 200 gange mere kviksølv end faregrænsen ved 0,1 mg pr. kubikmeter.

- Akut kviksølvforgiftning viser sig ved voldsomme mavesmerter ledsaget af blodige opkastninger og diarre, dernæst kredsløbschok og nedsat nyrefunktion.
- Indånding af kviksølvdampe kan udløse hoste og åndenød.
- Kronisk kviksølvforgiftning medfører psykisk ustabilitet, koncentrationsbesvær, sår i munden og rysten på hænderne.
- En forgiftning kan behandles med et lægemiddel, der sammen med kviksølv danner et bindingsprodukt med kviksølv, der så udskilles med urinen.

Den norske undersøgelse peger på tandklinikassistenters problemer med hukommelsen, koordinationssevnen, depression og hjerte- og lungegener som følge af arbejdet med kviksølv

Det var en undersøgelse fra universitetet i Bergen i et pilotprojekt om tandklinikassistenters lidelser i nervesystemet, som dannede en del af grundlaget for den norske tv-udsendelse om de helbredsmæssige konsekvenser af tandklinikassistenters håndtering af kviksølv, der blev sendt i DR's "Magasinet Søndag".

Pilotprojektet konkluderer, at norske tandklinikassistenter har pådraget sig lidelser som følge af, at de i deres arbejde har været udsat for påvirkning af kviksølv. Undersøgelsen er blevet til ved undersøge og sammenligne tandklinikassistenter og hjemmehjælperes helbred.

Resultaterne er klare, også når data er rensset for de forskelle, der var mellem de to faggrupper: Tandklinikassistenterne har flere lidelser, hvad angår hukommelse, koordinationssevne, depression og symptomer på hjerte- og lungelidelser.

Undersøgelsen er lille – 38 tandklinikassistenter og 48 hjemmehjælperer deltog – men viser alligevel, at tandklinikassistenter har flere symptomer på lidelser i nervesystemet end kontrolgruppen af hjemmehjælperer, der ikke er blevet udsat for nervegifte som kviksølv i forbindelse med deres arbejde. Lidelserne koncentrerer sig især om centralnervesystemet, herunder lillehjernen, hvilket ifølge undersøgelsen er typisk, når man udsættes for påvirkning af kviksølv.

De to faggrupper blev undersøgt for en række påvirkninger, herunder også livsstilmæssige, men selv efter rensning for dem, var forskellen markant. Tandklinikassistenterne faldt tydeligt mere negativt ud ved symptomer på depression, lidelse i hjerte og lunger, hukommelse og koordinationssevne. Forskerne bag gruppen opfordrer derfor til at undersøge nærmere, om det er tandklinikassistenternes håndtering af kviksølv og herunder amalgamtandfyldninger, der er årsagen til den ringere helbredsmæssige tilstand.

Vi har noteret os, at Beskæftigelsesministeren har lovet Folketinget en redegørelse for tandklinikassistenters arbejde med sundhedsskadeligt kviksølv ud fra:

"...Jeg er meget interesseret i at få alle facts på bordet i denne sag, så jeg har bedt Arbejdstilsynet om i samarbejde med Arbejds miljøinstituttet og Arbejdsskadestyrelsen at redegøre for de forskningsresultater, der findes om kviksølv, at oplyse om hvilke arbejdsmiljøregler, der gælder, og om der er blevet rejst sager om arbejdsskadeerstatning og så videre. Jeg vil gerne give tilsagn om, at jeg, så snart jeg modtager redegørelsen, vil orientere Folketinget. Hvis det viser sig, der er problemer, så vil jeg naturligvis sørge for, at der bliver gjort noget ved dem."

I HK har vi med foreløbig tilfredshed konstateret, at samtlige partiers sundhedsordførere på Christiansborg mandag 5. december erklærede sig enige i, at sagen om kviksølvet undersøges nærmere.

For os er det afgørende, at den enkelte så hurtigt som muligt kan få afklaret sin situation – få besked om, hvorvidt der er noget om mistanken til kviksølvpåvirkninger i arbejdslivet eller ej – så man kan få afklaret sine muligheder med behandling og så vidt muligt bedre trivsel.

Orienterende møder i 2006

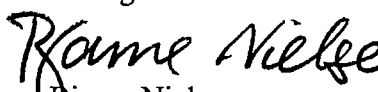
HK har på grund af de overvældende mange henvendelser fra bekymrede medlemmer taget initiativ til at samle alle klinikassistenter registreret i denne sag ved to møder i henholdsvis Jylland og København.

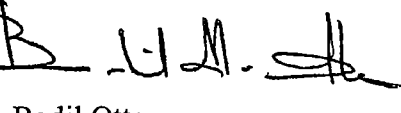
Det er meningen, at vi på møderne vil redegøre for, hvordan sagerne skal gribes an, og lytte til de bekymrede medlemmers erfaringer.

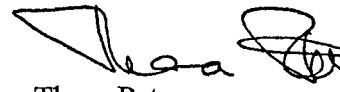
Desuden skal det drøftes, hvilke mulige initiativer, der skal tages i fremtiden.

Yderligere oplysninger i denne sag kan indhentes hos miljøkonsulent Svend-Erik Hermansen, HK/Privat – tlf. 33 30 41 62 eller 20 23 95 92 – mail: 44seh@hk.dk

Venlig hilsen

Hjarne Nielsen
Næstformand i HK/Privat

Bodil Otto
Næstformand i HK/Kommunal

Thora Petersen
Næstformand i HK/Stat

6227 tandklinikassistenter i HK

HK organiserer tandklinikassistenter på private tandklinikker og i den offentlige tandpleje.

Antallet af tandklinikassistenter, der er medlem af HK, er på i alt 6227 medlemmer, fordelt på sektorerne

HK/Privat	3846
HK/Kommunal	2200
HK/Stat	181

Bilag: 2 x 80 eksemplarer af folderen KVIKSØLV – December 2005